

af disse Ejendomme i Stedet for at køre videre med Nettoudbytte og Hartkorn. Hvorvidt det er muligt i det øvrige Land at komme bort fra Hartkornsbestemmelsen, er jeg ikke i Stand til at dømme om, før vi faar Sagen nærmere behandlet i Udvalget. Jeg mener ogsaa, at § 3 i dette Lovforslag ligesom § 2 i det andet i alt for høj Grad binder baade Ministeren og de frie Livsytringer, saa jeg ogsaa her vilde ønske Ændringer. Men her taler jeg rent personligt. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg ved at tale om Lovforslaget om Jords Udstykning og Sammenlægning i det øvrige Land i det væsentlige kun kunde gentage, hvad jeg allerede har sagt for Sønderjyllands Vedkommende. Venstre vil være med til at fremme disse Lovforslag, men vi har Betænkeligheder, som vi senere skal fremføre i Udvalget, med Hensyn til de omtalte Enkeltheder.

Kr. Johansen: Ulemperne ved den frie Handel og Omsætning med Landbrugsjendomme gav sig jo særlig uheldige Udslag i Krigsaarene, da vi havde en ret betydelig Omsætning og ret omfattende Handel ikke mindst med større Landbrugsejendomme, men ogsaa med smaa Ejendomme, der førte til, at en hel Del smaa Landbrug i den Tid blev nedlagt. Der er sikkert ingen, som nu tvivler om, hvilken Fortræd dette ogsaa rent nationaløkonomisk set har medført, og naar vi i 1918 fik den Lovordning, som man nu ønsker at gøre vedvarende, var det jo ogsaa som et Forsøg paa at raade Bod paa disse Misforhold. Jeg tror nu, at hvis man skal have Lovbestemmelser, der virkelig er i Stand til at raade Bod herpaa, kan der ikke slaas alt for meget af i Bestemmelserne i de Forslag, der her er til Behandling. Det maa vistnok fra alle Sider indrømmes, at man her har truffet det rette, og at der ikke kan være Tale om at give ret store Afslag, for saa kan man risikere, at vi faar Bestemmelser, der kun bliver Papirbestemmelser.

Man er jo bl. a. misfornøjet med, at der ikke kan indrømmes mere fri Handel med større Landbrugsejendomme, saa at der ikke kan købes Jord fra andre Landbrug til Ejendomme over 4 Tdr. Hartkorn. Jeg tror, som den højtærede Landbrugsminister ogsaa sagde, at det vilde være ret uheldigt, om den her foreslaede Bestemmelse skulde stryges, og om der skulde indrømmes en Del større Landbrug en vis Bevægelsesfrihed, der først og fremmest vilde give sig Udslag i højere Jordpriser

til Fortræd for Oprettelsen af smaa Landbrugshjem.

Det er meget rigtigt, at det vilde have været heldigere, om vi kunde have nøjedes med 1 Forslag i Stedet for som nu 2, nemlig et for det gamle Land og et for de sønderjydske Landsdele. Det er jo ogsaa ejendommeligt at se, at der i Forslaget om de sønderjydske Landsdele regnes med saa og saa mange Daler Skyld i Stedet for at regne med det, man regner med herhjemme. Vi yngre Mennesker har i alt Fald aldrig lært at regne med Dalere, og det ser lidt gammeldags og forældet ud, at man regner dermed i Sønderjylland. Men det er der selvfølgelig ikke noget at gøre ved. Jeg erkender, at det er rimeligt og rigtigt, at Befolkningen i Sønderjylland faar sin særlige Lovgivning paa dette Omraade, saaledes som Forholdene nu en Gang nødvendiggør det.

Jeg kan slet ikke tænke mig, at den Bestemmelse, der findes i § 5 i Lovforslaget vedrørende de sønderjydske Landsdele, og som svarer til Bestemmelsen i § 14 i det andet Lovforslag, skulde vække saa stor Modstand i de sønderjydske Landsdele, at man af den Grund skulde sætte den velvillige Forstaaelse over Styr, som der nu siges at være med Hensyn til Fremskaffelse af Jord til Oprettelse af mindre Landbrug. Dersom der er saa stor Velvillie og Forstaaelse — hvad vi jo maa haabe og tro —, mener jeg ikke, der er Grund til at regne med, at den virkelig skulde sættes over Styr ved at fastholde Bestemmelsen i § 5. Jeg vil gerne saa længe som muligt haabe, at denne Velvillie og Forstaaelse virkelig er til Stede, selv om man undertiden faar det Indtryk, at den ikke er saa forfærdelig stor og omfattende, naar det kommer til Stykket. Naar man f. Eks. ser, hvorledes man stiller sig med Hensyn til Udstykning af Præstegaarde i de sønderjydske Landsdele, er man tilbøjelig til at mene, at Velvillien og Forstaaelsen i alt Fald ikke er saa stor, at der er noget særligt at takke for. Men med den Oplysning in mente, vi nu har faaet af den ærede Ordfører for Venstre om den store Velvillie og Forstaaelse, der i al Almindelighed er dernede med Hensyn til Oprettelse af mindre Landbrug, maa denne Opfattelse selvfølgelig være en Misforstaaelse fra min Side.

Jeg har selvfølgelig intet imod, at de to foreliggende Lovforslag ligesom det Forslag, vi før behandlede, henvises til Behandling i et Udvalg, men jeg vil haabe, at denne Behandling maa blive meget kort, thi der